

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ağustos / August 2015

Yansıtılan MTV'ler gider yazılabilir mi?

M. Fatih Köprü

Anonim şirketlerde sermaye kaybının tespiti ve mali durumun iyileştirilmesi

Av. Zekeriya Başar Özbilen

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır - Yakup Güneş

Ekonomi Yorumları

Levent Topçu - Çağdaş Gündüz

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

Yansıtılan MTV'ler gider yazılabilir mi?

Firmalar ihtiyaç duydukları makine ve teçhizat gibi yatırım mallarını öz kaynaklarıyla alabilecekleri gibi, bu alımı yabancı kaynakla da finanse edebiliyorlar. Yabancı kaynak deyince ilk akla gelen ise banka kredisi oluyor. Ancak bunun dışında birçok finansman aracı var. Finansal kiralama da (leasing) bunlardan biri.

Finansal kiralamayı kısaca özetleyelim: Bir yatırım yapmayı planlıyorsunuz. Makine teçhizat alınması gerekiyor. Finansal kiralama şirketi ile finansal kiralama sözleşmesi imzalıyoruz. Bu sözleşme kapsamında finansal kiralama şirketi sizin ihtiyacınız olan makine teçhizatı satın alıyor. Makinelerin mülkiyeti finansal kiralama şirketinde olmasına rağmen, kullanım hakkı sözleşme süresi boyunca kiracıya bırakılıyor. Söz konusu makineleri kullanıp üretim yapıyorsunuz ve finansal kiralama şirketine kira ödüyorsunuz.

Sözleşme süresinin sonunda malın mülkiyeti kiralayanda kalabileceği gibi, kiracıya da devredilebiliyor. Bu husus sözleşme aşamasında kararlaştırılıyor. Uygulamada genellikle sözleşme sonunda malın mülkiyetinin kiracıya geçtiği görülüyor.

Kiralama konusu malın mülkiyeti finansal kiralama şirketinde olduğundan bazı masrafların belgeleri finansal kiralama şirketi adına gelebiliyor ve yine bu şirketler tarafından ödenmesi gerekebiliyor. Uygulamada en sık karşılaşılanlar; kiralanan taşıtlara ilişkin olarak ödenen motorlu taşıt vergileri (MTV) ile trafik, vergi ve para cezalarıdır.

Bu hafta öncelikle binek otomobiller için ödenen motorlu taşıt vergileri ve cezaların vergi kanunlarındaki yerini açıkladıktan sonra, söz konusu masrafların finansal kiralama şirketlerince kiracılara yansıtılması durumunda, hem finansal kiralama şirketi hem de kiracı açısından gider olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği konusuna değineceğiz.

MTV gider kabul edilmiyor

Motorlu taşıtlar vergisinin (MTV) -taşıtlar pulu olarak da biliniyor- her yıl Ocak ve Temmuz aylarında iki taksitte ödenmesi gerekiyor. Bu vergi kapsamına giren taşıtlar yasada 3 liste halinde yer alıyor. 1. listede binek otomobilleri, arazi taşıtları ve motosikletler, 2. listede kamyonet, kamyon, çekici, otobüs, minibüs gibi ticari araçlar, 4. listede ise uçak helikopter gibi hava taşıtları yer alıyor.

"3. liste ne oldu?" diyenler olabilir. Bu listede deniz taşıtları vardı. Deniz taşıtlarından artık MTV yerine yıllık harç alınıyor. O nedenle 3. liste MTV Kanunu'ndan çıkarıldı.

Yukarıdaki listelerden sadece ikincisinde sayılan ticari nitelikteki araçlara ilişkin MTV'lerin gider olarak kabul edilmesi mümkün. Bunun dışındakiler için ödenen MTV'ler gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak dikkate alınmıyor. Bu nedenle örneğin bir şirket tarafından aktifine kayıtlı binek otomobilleri için ödenen ve gider kaydedilen MTV tutarlarının, kurumlar vergisi beyanamesinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak matraha ilave edilmesi gerekiyor.

Taşıt kiralama şirketleri farklı

Ticari maksatla kullanılan hava taşıtları ile taşıt kiralama faaliyeti ile iştigal eden işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri araçlar için ödedikleri MTV'ler için bu kural geçerli değil. Söz konusu MTV'lerin gider yazılmasına izin veriliyor. Örneğin pazarlama faaliyeti ile iştigal eden bir şirket aktifine kayıtlı binek otomobili için ödediği MTV'yi kurum kazancından indiremezken, filo kiralama hizmeti sunan bir şirket müşterilerine kiraladığı araçların MTV'sini kazancından indirebiliyor.

Ancak, taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan bir şirketin, kiralamaya konu etmediği yani kendi personeli tarafından iş için kullanılan binek otomobillerine ilişkin MTV'leri kurum kazancından indiremeyeceği de unutulmalı.

Cezalar da indirilemiyor

Her türlü para cezaları ve vergi cezaları da gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak dikkate alınamıyor.

Örneğin şirket aktifine kayıtlı ya da kiralanmış olan taşıtı kullanan personele kesilen park cezası ilgili şirket tarafından kurum kazancından indirilemiyor. Buna göre ödenen ve gider olarak kayıtlara alınan bu tutarın kurumlar vergisi beyannamesinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak matraha ilave edilmesi gerekiyor.

Finansal kiralama olursa

Yazımızın giriş bölümünde de bahsetmiştik. Finansal kiralama şirketi bir binek otomobili müşterisine kiraladığı durumda malın mülkiyeti kendisinde kalmaya devam ediyor. Yani bu taşıta ilişkin MTV'ler ruhsat sahibi olan finansal kiralama şirketi adına tahakkuk ediyor ve onlar tarafından ödenmesi gerekiyor. Aynı şekilde kiralama konusu mallar dolayısıyla kesilen başta trafik cezaları olmak üzere, para ve vergi cezalarının da finansal kiralama şirketi tarafından ödenmesi gerekiyor.

Finansal kiralama sözleşmelerinde kiralama konusu mala ilişkin olarak yapılan bu tür masrafların müşteriye yansıtılacağına ilişkin hüküm bulunuyor. Bu hüküm çerçevesinde ödenen MTV'ler ile kullanıcının (kiracının) kusurundan kaynaklanan cezalar finansal kiralama şirketi tarafından kiracıya yansıtılıyor.

Sorun neydi?

İşte sorun veya tartışma tam burada yaşanıyordu. Finansal kiralama şirketleri adına tahakkuk edip ödenen ve sözleşme kapsamında kiracılara yansıtılan bu tutarların, finansal kiralama şirketleri tarafından kurum kazancından indirilip indirilemeyeceği hususu uzun yıllardır tartışmalı idi.

Mali İdarenin, finansal kiralama şirketinin bu tutarları gider yazmayıp, aynı zamanda müşteriye yansıttığı tutarları gelir olarak kayda alması gerektiği yönünde yazılı görüşleri bulunuyordu. Bu görüşe uygun hareket edilmesi durumunda finansal kiralama şirketleri açısından büyük bir haksızlık ortaya çıkmaktaydı. Bu, senin olmayan bir masrafı gider yazma, hem de aynı zamanda da gelir yaz, demek oluyordu.

Bu görüş beraberinde, finansal kiralama şirketi tarafından matraha ilave edilmiş olan tutarların kiracı tarafından gider yazılıp yazılmayacağı sorusunu gündeme getiriyordu. Madem finansal kiralama şirketi gider yazmadı o halde kiracı kendisine yansıtılan bu tutarları gider yazabilmeli diyenler vardı.

Sözleşme gereği finansal kiralama şirketi tarafından ödenerek kiracıya yansıtılan ve aslında kiracı tarafından matraha ilave edilmesi gereken bu tür masrafların, kiracı yerine, sırf malın mülkiyetine sahip olmaktan dolayı finansal kiralama şirketinin üzerinde kalması zaten çok doğru bir uygulama olarak gözüküyordu.

Sorun çözüldü

Finansal Kurumlar Birliği tarafından, bu tereddütlerin giderilmesi ve üyeleri arasında uygulama birliğinin sağlanmasını teminen Gelir İdaresi Başkanlığından yazılı görüş talep edilmişti. Başkanlık, konuya ilişkin 11 Haziran 2015 tarihli görüş yazısıyla, finansal kiralama şirketleri tarafından kiracısına yansıtılan binek otomobillere ilişkin MTV'ler ile cezaların gider olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği konusundaki tartışmalara son verdi.

Buna göre, finansal kiralama şirketleri adına tahakkuk edip ödenen para ve vergi cezaları ile binek otomobillerine ait MTV'ler, bu masrafların kiracılara yansıtılması ve yansıtılan bu tutarların finansal kiralama şirketlerince kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması halinde, finansal kiralama şirketlerince kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

Diğer taraftan söz konusu görüş yazısında, kiracılara yansıtılmayan ve dolayısıyla gelir yazılmayan para ve vergi cezaları ile binek otomobillerine ilişkin MTV'lerin (örneğin finansal kiralamaya konu olmayan, finansal kiralama şirketinin kendi kullanımında olan binek otomobilleri için ödenen MTV'ler veya trafik cezaları gibi) finansal kiralama şirketleri tarafından gider yazılmayacağı belirtiliyor.

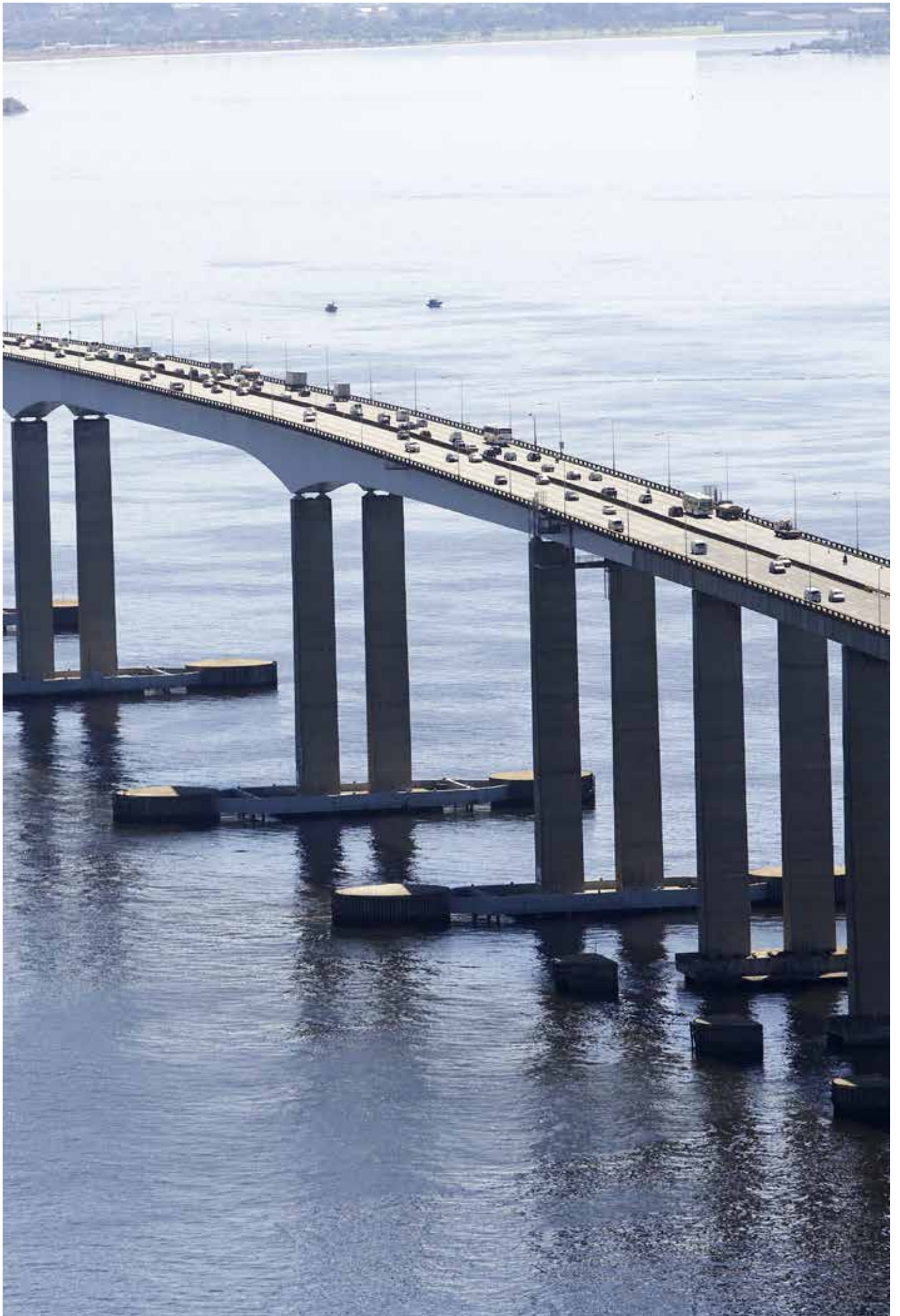
Peki kiracılar?

Finansal kiralama şirketi ödediği motorlu taşıt vergisini veya cezayı gider yazdı, kiracıya yansıtınca da gelir yazdı. Dolayısıyla finansal kiralama şirketinin kayıtlarında, zaten kendisinin olmayan bir masrafın yansıtılması sonucu nette bir gelir veya gider oluşmadı. Olması gereken de buydu zaten.

Gelelim kiracı tarafına. Görüş yazısında bu konuya da değiniliyor. Yazıda, finansal kiralama şirketleri tarafından kiracılara yansıtılan yukarıdaki tutarların kiracılar tarafından gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacağı belirtiliyor.

* Bu yazı Ekonomist dergisinin 26 Temmuz 2015 tarihli 2015/30. sayısında yayınlanmıştır.

Anonim şirketlerde sermaye kaybının tespiti ve mali durumun iyileştirilmesi

1. Giriş

Bilindiği üzere, sermaye şirketlerinde ortakların mali sorumluluğu, şirkete getirmeyi taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlıdır. Bu durum, sermaye şirketlerinin alacaklılarının alacaklarını, şirketin mal varlığının yetersizliği nedeniyle tahsil edememeleri halinde dahi ortakların kişisel mal varlıkları ile sorumlu olmalarını engellemektedir.

Söz konusu uygulama, müteşebbis bir sermayedar açısından olumlu olarak değerlendirilecekse bile sermaye şirketlerinin sermayelerini oluşturan zararlar sonucu kaybetmeleri veya şirket aktiflerinin şirket borçlarını karşılayacak değerde olmaması sebebiyle borca batık durumuna gelmeleri, alacaklıların şirketten alacaklarını tahsil edememeleri sonucunu doğurabilecek ve bu durum alacaklıların haklarını zarara uğratabilecektir.

Dolayısıyla kanun koyucu, alacaklıların haklarına zarar gelmemesi amacıyla sermaye kaybı veya borca batıklık hallerinde alacaklıların haklarının korunmasını sağlamak üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 376 ve 377. maddelerinde anonim şirketlerde sermaye kaybı ve borca batıklık hallerinin tespiti, sonuçları ve şirket yönetim kurulunun görev ve yetkilerini düzenlemiştir.

Sermaye kaybı ve borca batıklık durumunda, alacaklıların haklarının korunmasının yanı sıra, mezkur madde hükmü gereğince genel kurulun alacağı kararlar açısından da şirket ortaklarının fazladan yükümlülük altına girmeleri söz konusu olduğundan ortakların menfaatlerine gelebilecek bir zarardan da bahsetmek mümkündür. Nitekim 376. maddenin gerekçesine göre, hükmün amacı, pay sahiplerini, alacaklıları, sermaye piyasası aktörlerinin yatırımlarını ve genel ekonomik menfaatleri korumaktır.

Bu sebeple alınacak tedbirler, sermaye kaybının ne ölçekte olduğu veya şirketin borca batık durumda olup olmadığına göre değişiklik gösterebilecektir. Bu durumda şirket yönetim kurulunun söz konusu durumu ve öngörülen iyileştirme tedbirlerini derhal genel kurulun dikkatine sunmak, sermayenin tamamlanmasına veya kaybolan sermaye ile yetinilmesine karar verilmesini sağlayarak sermaye kaybıyla oluşan durumu ortadan kaldırmak, borca batıklık halinde ise tüm alacaklıların eşit işleme tabi tutulabilmesi bakımından iflas tasfiyesini sağlamaktır.

Bu yazımızda, anonim şirketlerde sermayenin kaybolması durumunda yönetim kurulunun ve genel kurulun yapması gerekenler ile alınması gereken iyileştirici tedbirler hakkında bilgi verilecek olup, borca batıklık halinde alınacak tedbirler başka bir yazımızın konusunu oluşturacaktır.

2. Sermaye kaybının tespiti

Anonim şirketlerin sermayelerini kaybetmeleri ve buna bağlanan hukuki sonuçlar, TTK'nın "Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri" bölümü ve 376. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında düzenlenme alanı bulunmaktadır.

Finansal durumun kötüleşmesine bağlı yasal uygulamalar ve yönetim kurulunun buna ilişkin görevleri, kötüleşmenin derecesine göre farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda uygulanacak işlem adımları aşağıdaki iki duruma göre farklı uygulamalar içermektedir:

- ▶ Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 1/2'sinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması,
- ▶ Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3'sinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması.

2.1 Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılması

Esasen yılsonu finansal tabloları üzerinde yapılacak bu değerlendirme neticesinde, yönetim kurulu, genel kurulu derhal toplantıya çağırır. Yönetim kurulu, genel kurul toplantısında, şirketin finansal durumuna, kaybın gerekçelerine ve kaybın azaltılması ile finansal durumun iyileştirilmesi için uygun gördüğü iyileştirici önlemlere ilişkin detaylı açıklamalarda bulunur.

Bu önlemler, sermaye artırımını, bazı üretim birimlerinin veya bölümlerin kapatılması ya da küçültülmesi, iştiraklerin satışı, pazarlama sisteminin değiştirilmesi olabilir. Söz konusu düzenlemenin uygulanması sırasında kanuni yedek akçeler dışındaki açık yedek akçelerle de zararın kapanmamış olması ve arta kalan zararın sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısını geçmesi gerekir. Yönetim kurulunun genel kurul toplantısında şirketin finansal yönden kötü durumda bulunduğu bütün açıklığı ile kurula anlatması, zararların sebeplerini göstermesi ve çözüm önerilerini sunması gerekmektedir. Aksi takdirde yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu söz konusu olabilecektir.

Sermayenin kaybı hususu son yıllık bilançodan değil de, bir ara bilançodan anlaşılıyorsa yönetim kurulunun son yıllık bilanço beklemesine gerek bulunmamaktadır. Kötüleştirmenin aylık hesaplardan anlaşılması durumunda yönetim kurulunun yıllık bilanço esaslarına göre bir ara bilanço çıkarması gerekmektedir.

2.2 Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin (2/3) zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılması

Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3'sinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırdığı takdirde, yönetim kurulu genel kurulu derhal toplantıya çağıracaktır. Genel kurul sermayenin kalan 1/3'i ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verecektir.

Sermaye ile yetinmeden kasıt, oluşan zarar kadar sermayenin azaltılmasıdır. Sermayenin tamamlanması için ise aşağıdaki üç farklı alternatiften birinin uygulanması gerekecektir:

- ▶ Sermayenin aynı genel kurul kararı ile eş zamanlı olarak bilançodaki zarar karşılığı azaltımı ve azaltılan miktar veya bu miktardan fazla olmak kaydıyla artırımını.
- ▶ Zararların pay sahipleri tarafından kapatılması. (Genel kurulda bilanço açıklarının pay sahiplerinin bir kısmı veya tamamı tarafından kapatılmasına karar verilebilecektir. Şirketin zararlarının pay sahiplerinin bir kısmı veya tamamı tarafından kapatılması ne sermaye taahhüdü ne de borç olarak addedilemez, karşılıksızdır. Bunlar ışığında, zararların kapatılması amacıyla pay sahipleri şirkete nakit koyabileceklerdir.)
- ▶ Bazı alacaklıların alacaklarını silmeleri.

Genel kurulun, yukarıda bahsi geçen önlemlere ilişkin karar almaması halinde, şirket kendiliğinden sona ermiş sayılacaktır.

3. Sermaye kaybının iyileştirilmesi

3.1 Kalan sermaye ile yetinme

Şirketin finansal durumunun bozulmasına bağlı olarak alınabilecek önlemlerden biri "zarar karşılığı sermaye azaltımı" işlemidir. Esas sermaye olarak şirket esas sözleşmesinde kayıtlı ve ticaret sicilinde tescilli sermayenin zararlar mahsup edilerek azaltılması şeklinde gerçekleştirilen bu azaltım türünde ortaklara bir geri ödeme yapılmadığından, işlem adımları ve belge düzeni efektif sermaye azaltımından farklı şekilde düzenlenmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, zarar karşılığı da olsa yapılacak olan sermaye azaltımıyla şirket esas sermayesinin anonim şirketler için asgari sermaye miktarı olan 50.000 TL'nin altına indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

TTK'nın 473. ila 475. maddelerinde düzenlenen sermaye azaltımı bilançodaki sermaye kaleminin düşürülmesidir. Sermaye azaltımı kararı esas sözleşme değişikliği gerektirdiğinden genel kurulun devredilmez yetkileri arasında olup, sermaye azaltımında pay sahiplerinin hak ve yararlarının korunması dışında, şirket alacaklılarının haklarının da korunması sağlanmaktadır.

Bu sebeple genel kurul esas sermayenin azaltılmasına karar verdiği takdirde, yönetim kurulu, bu kararı şirketin internet sitesine koyduktan sonra, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve aynı zamanda esas sözleşmede öngörüldüğü şekilde, yedişer gün arayla, üç defa ilan eder. İlgili ilanlarda, sermaye azaltılmasının nedenleri, izlenilen usul ve amaçları açıkça anlatılmalıdır. İlanda alacaklılara, Türkiye Ticaret Sicil Gazetesindeki üçüncü ilandan itibaren iki ay içinde, alacaklarını bildiren bunların ödenmesini veya teminat altına alınmasını isteyebilecekleri belirtilmektedir.

Ancak 474. maddenin ikinci fıkrası uyarınca sermayenin, bilançoda oluşan zararlar karşılığında azaltılması durumunda, alacaklılara ilan, alacaklıların haklarının ödenmesi veya teminat altına alınması işlemlerinden vazgeçilebileceği ifade edilmektedir.

Öte yandan sermaye azaltımı müessesesi, pay sahipleri tarafından ödenen nakdi sermayeden karşılanıyorsa, faiz veya kar dağıtımını olmaksızın sermayenin iadesi olarak kabul

edildiğinden vergiye tabi değildir. Bu halde pay sahiplerine önceden vermiş oldukları nakdi sermaye miktarları üzerinden geri ödeme yapılacaktır ve bu durum herhangi bir vergilendirmeye tabi olmayacaktır.

Ancak eğer sermaye nakit dışı unsurlardan (enflasyon düzeltmesi olumlu farkı veya önceki yıl karları gibi iç kaynaklardan) oluşuyor ise vergi idaresi tarafından olası bir vergi incelemesinde sermaye azaltımının vergilendirilmesi gerektiği yönünde işlem yapılabilecektir. Nitekim Gelir İdaresi Başkanlığı'nın konu ile ilgili değişik tarihlerde verdiği birçok muktezada sermaye azaltımının şekli ve nedenine bakılmaksızın, esas sermayenin kaynağına bakılarak vergileme yapılıp yapılmayacağı konusunda değerlendirme yapılmış ve hatta azaltılan sermayenin ayrı bir belirleme yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın öncelikle vergilemeye konu unsurlardan yapıldığının kabul edileceği de ifade edilmiştir.

Sermaye azaltımı işleminde verginin doğup doğmamasında en belirleyici unsur, azaltılan sermayenin kaynağıdır. Vergilenmesi gereken bazı kalemlerin vergilenmeksizin evvelce sermayeye eklenmiş olması, İdarenin görüşleri doğrultusunda sermaye azaltımı esnasında çeşitli vergisel sonuçlar doğurabilecek niteliktedir. Dolayısıyla sermaye azaltımı sonucu şirketten çekilen değerlerin kaynağına bakılarak bir değerlendirme yapılması yerinde olacaktır.

3.2 Sermayenin tamamlanması

3.2.1 Eş zamanlı sermaye azaltımı ve artırımı

Şirketin sermayesinin eş zamanlı azaltımı ve artırımı, aynı genel kurul toplantısında alınacak bir karar ile sermaye bilanço zararları karşılığında azaltılacak olup eş zamanlı olarak azaltılan sermaye tutarı veya ondan fazla bir tutarda artırılacaktır. Dolayısıyla bu alternatifte de genel kurul eş zamanlı sermaye azaltımı ve artırımı yapmak amacıyla ve buna bağlı olarak esas sözleşme değişikliği yapmak üzere toplantıya çağırılacaktır.

Bu kapsamda, yönetim kurulu tarafından eş zamanlı sermaye azaltımı ve artırımının sebeplerini ve amaçlarını içerecek birer rapor hazırlanacak, bağımsız denetime tabi şirketler denetçiden, diğer şirketlerde ise Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirden (SMMM), şirket sermayesinin tamamının ödendiğine, sermayenin hangi oranda karşılıksız kaldığına ilişkin bir rapor temin edilecek, şirket esas sözleşmesinin tadil edilmesi için genel kurul toplanacak, eğer artırılan tutar, azaltılan tutardan fazla ise, aradaki tutarın ¼'ünün ödendiğine dair banka mektubu alınacaktır.

Artırım bilançodaki iç kaynaklardan karşılanıyor ise bu durumda Bağımsız Denetçi veya YMM/SMMM'den temin edilecek raporda artırımda kullanılacak tutarın iç kaynaklarda mevcut olduğunun tespiti de gerekmektedir. Şirketin pay sahiplerine olan borçlarını gösteren ortaklara borçlar hesabı kaleminin altında yazılı olan tutarlar da sermaye azaltımı ile eş zamanlı yapılacak sermaye artırımında kullanılabilir. Böyle bir durumda artırılan tutarın ¼'ünün defaten ödendiğinin banka mektubu ile tevsik edilmesi zarureti de ortadan kalkmaktadır.

Söz konusu alternatifte, sermaye azaltımı da söz konusu olduğundan, esas sermaye içerisinde vergilendirilmesi gereken kalemler varsa, Mali İdarenin konuya ilişkin görüşü çerçevesinde

azaltımın öncelikle bu kalemlerden gerçekleştirildiğinin ileri sürülmesi söz konusu olabilecektir.

3.2.2 Bilanço açıklarının pay sahipleri tarafından kapatılması

Bu alternatifte, pay sahipleri bilanço açığının kapatılması için genel kurulda oy birliği ile karar alarak ek bir yükümlülük yüklenmektedir. Bilanço açığının pay sahipleri tarafından kapatılması maksadıyla şirkete kaynak transfer edilmesi sermaye artırımı sonucunu doğurmayacak olup bir borç niteliğinde de kabul edilmeyecektir. Ancak genel kurulda oy birliğinin sağlanamaması durumunda açığı kapatmak isteyen pay sahiplerinin bu yönde hareket etmelerine bir engel bulunmamaktadır.

Bilanço açığının kapatılması maksadıyla pay sahipleri tarafından gerçekleştirilecek kaynak aktarımları uygulamada "sermaye tamamlama fonu", "zarar telafi fonu" olarak tanımlanmaktadır. Pay sahiplerinin şirkete aktardıkları kaynağın tutulduğu fon, bilançoda özkaynaklar hesabı altında ayrı bir hesaba kaydedilmektedir.

İşte bu noktada vergi incelemelerinde yapılan en temel eleştiri, bu hesabın, kaynak aktarılan şirket açısından bir borç, kaynak aktaran şirket açısından ise bir alacağa dönüştüğü şeklinde olmaktadır. Dolayısıyla bu tür ödemelerin vergi inceleme elemanları tarafından vergiye tabi bir gelir unsuru olarak dikkate alınması gerektiği yönünde eleştirileri söz konusu olabilmektedir. Böyle bir ihtimalin bertaraf edilebilmesi için söz konusu sermaye kaybının ve bu sebeple yapılan kaynak aktarımının ticari sebeplerinin ikna edici olması gerekmektedir.

3.2.3 Bazı alacaklıların alacaklarını silmesi

Bu alternatifte, bazı alacaklıların alacaklarını silmesi diğer bir ifadeyle alacaklarından vazgeçmesi durumunda bilanço zararını kapatabilecek tutarda bir gelir kaydedilmesi söz konusu olabilecektir. Ancak böyle bir durumda Vergi Usul Kanunu ("VUK") kapsamında vazgeçilen alacak tutarından bahsedilmesi söz konusu olacaktır. Vazgeçilen alacak borçlu yönünden gerçek pasifte bir azalma yaratmış ve özsermayeyi arttırmıştır. Dolayısıyla vazgeçilen alacak, borçlu yönünden kâr hükmündedir. Ancak kanun koyucu, madde metninden de anlaşılacağı üzere bu kârın alaktan vazgeçildiği yılda değil daha ilerideki yıllarda kar yazılmasını öngörmüştür.

VUK'un 324. maddesi "*Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlar itfa edilmediği takdirde kâr hesabına naklolunur.*" hükmünü amirdir.

Madde hükmüne göre; borçlu, alacaklının alacağından vazgeçmesi üzerine, defter kayıtlarında açacağı bir karşılık hesabında, bu alacağı (borcunu) takip eder. Alacağın vazgeçildiği hesap döneminden itibaren üç yıl içinde, doğacak zararlar karşılık hesabındaki vazgeçilen alacak miktarıyla itfa edilir. Üçüncü yılın sonuna kadar itfa işlemi tamamlanamaz ise bakiye kısım kâra intikal ettirilerek vergilendirilmesi sağlanır.

Görülebileceği üzere; alacaklının alacağından vazgeçmesi, vergi idaresi yönünden de doğrudan vergi alacağından vazgeçme sonucunu doğurmamakta, vergileme işlemi belirli bir zaman süreci içerisinde yapılmaktadır.

3.3 Bir alternatif olarak nakdi sermaye artırım

Her ne kadar sermaye artırım Kanun kapsamında sermaye kaybının önlenmesi yönünde alınacak iyileştirmelerden biri olarak gösterilmemiş ise de, şirket sermayesinin özkaynaklar içinde korunduğu durumlarda ticaret sicili uygulamalarında doğrudan sermaye artırımına gidilmesinin mümkün olduğu tecrübe edilmektedir.

Gerek öğretilerde gerekse bazı yüksek mahkeme kararlarında yer bulan, salt sermaye artırım ile sermaye kaybının ortadan kaldırılamayacağına ilişkin değerlendirmelere karşın görüşümüze göre, Ticaret Sicili'nin uygulaması günümüzde işletmelerin sürekliliği açısından olumlu bir etki barındırmaktadır. Zira, bazı durumlarda şirketler sermaye kayıplarını, sermaye azaltımı veya eş zamanlı sermaye azaltımı/artırım ile ortadan kaldırmayabilmektedir. Özellikle tek pay sahibi bulunan şirketlerde doğrudan sermaye artırım yapıldıktan sonra yeniden yapılacak bir genel kurulda şirket zarar karşılığı sermaye azaltımı yaparak zararları bilanço dışırasına çıkarabilecektir.

Bu durumda doğrudan sermaye artırımının şirketin feshine gerek olmaksızın işletmenin devamını sağlaması, pay sahiplerinin ve alacaklıların haklarının korunmasını sağlaması açısından faydalı olacağı tartışmasızdır. Kaldı ki; Yargıtay'ın 11. Hukuk Dairesi tarafından 6762 sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu'nun aynı hükmü düzenleyen 324. maddesi kapsamında verilen 7.6.1982 tarih ve E:2820 K:2734 sayılı kararında, sermaye artırım ile sermaye kaybı durumunun ortadan kalkması söz konusu olacağından şirketin feshinin söz konusu olmaması gerektiği ifade edilmiştir.

4. Sermaye kaybının TMS/TFRS kurallarına uygun şekilde çıkarılan bilançoya göre değerlendirilmesi

TTK'nın 376. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, sermaye kaybının tespitinin son yıllık bilançoya göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Maddenin gerekçesinde sermaye kaybının tespiti için yıllık bilançonun beklenmesine gerek olmadığı ve yıllık bilanço esasına göre düzenlenecek bir ara bilanço ile bu hususun tespitinin mümkün olduğu ifade edilmiştir.

TTK'nın 88. maddesinin 3. fıkrasında, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK"), değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için özel ve istisnâsi standartlar koymaya ve farklı düzenlemeler yapmaya yetkili kılınmıştır. Öte yandan, TTK'nın geçici 1. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi uyarınca [(a) bendi halka açık anonim ortaklıklar, bankalar ve sigorta şirketlerini içermektedir] Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve bunların yorumlarını uygulamayı tercih eden şirketler bilançolarını bu esasa göre tutmakla yükümlü kılınmışlardır. Evvelki KGK kararı uyarınca zorunlu bağımsız denetime tabi olan şirketlerin münferit ve konsolide finansal tablolarını TMS'ye uygun düzenleme zorunlulukları varken, 21.08.2014 tarihli KGK kararında zorunlu bağımsız denetime tabi olan şirketler de zorunlu TMS bilanço kapsamından çıkarılmış ve isteğe bağlı olarak Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulayabileceklerine karar verilmiştir.

Son olarak 23.10.2014 tarih ve 33 nolu KGK kararıyla; Ağustos 2014 tarihinden önce bağımsız denetime tabi olan (ve bu nedenle önceki KGK kararı uyarınca TMS finansal tablo düzenlemek zorunda olan) şirketler dahil 01.01.2014 tarihinden önce başlayan hesap dönemlerine ait olup hazırlanmamış veya genel kurula sunulmamış olması şartıyla ilgili dönem münferit ve konsolide finansal tablo hazırlanmasında isteğe bağlı olarak Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulayabileceğine karar verilmiştir.

Bu anlamda şirket yönetim kurulu tarafından, eskiye dönük olarak, yukarıda yer verilen KGK kararlarına da referans verilerek, TMS/TFRS ve yorumlarının uygulanması kabul edilip genel kurula bu esaslarda hazırlanmış bilançonun sunulması söz konusu olabilecek ve bu anlamda sermaye kaybı tespitinin TMS/TFRS bilançoya göre yapılması mümkün olabilecektir. Şirket adına finansal tablo oluşturulmasında kullanılacak standartların tespitinde yönetim kurulu kararı yeterli görülebilecek olmakla birlikte işlem güvenliği açısından konunun genel kurulda görüşülmesi ve hatta esas sözleşme tadili yapılarak, şirket esas sözleşmesinde belirlenmesi faydalı olacaktır.

Madde metninde kullanılan son yıllık bilanço ifadesinden genel kurula sunulmuş olan bilanço kastedilmekle birlikte genel kurula hangi esaslara göre tutulan bilançonun sunulacağı ise şirket yönetim kurulu kararı ile veya öncelikle alınacak bir genel kurul kararı ile belirlenebilecektir. Dolayısıyla yönetim kurulunun yıllık bilançonun TMS/TFRS yorumlarına göre tutulacağına ilişkin bir karar alması ile sermaye kaybının bu bilançoya göre gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin karar verilebilecektir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, yönetim kurulunun yıllık bilançonun TMS/TFRS ve yorumlarına uygun olarak çıkarılması (isteğin bu yönde kullanıldığına dair) ilişkin bir karar alması halinde şirketin sermaye kaybı bu tablolara göre değerlendirilebilecektir. Bu durumda TMS esasına uygun çıkarılan bilançoda sermaye kaybı bulunmadığı, dolayısıyla bu hususa ilişkin başkaca bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ve şirketin sermayesinin öz varlığı içerisinde korunduğu söylenebilecektir.

5. Sermaye kaybının SPK düzenlemeleri açısından değerlendirilmesi

Halka açık anonim ortaklıklar da özünde TTK hükümlerine tabi anonim şirket statüsünde olup genel düzenleme niteliğindeki TTK hükümlerinin yanı sıra Sermaye Piyasası Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine tabi bulunmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu, "Halka Açık Şirketler Bakımından TTK'nın 376. Maddesinin Uygulanması Hakkındaki 10.04.2014 tarih ve 11/367 sayılı Kararı"nda, sermaye kaybı (376/1 ve 2 kapsamında) durumunda uygulanması gereken formülün, yıllık bilanço üzerinden, "*Sermaye + Kanuni Yedek Akçeler*) - *Özkaynaklar*) / (*Sermaye + Kanuni Yedek Akçeler*)" olduğu açıklamasına yer vermiştir.

SPK Tebliğinde finansal tablolarının hazırlanmasında Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan TMS/TFRS'nin esas alınması hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda SPK düzenlemelerine tabi olduğu durumda, şirketin sermaye kaybı tespiti TMS/TFRS esaslarına göre hazırlanmış bilançolar üzerinden, yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca yapılacaktır.

Can charged MVT amounts be booked as expense?

Motor vehicles tax (MVT) must be paid in two instalments every year in January and July. Vehicles subject to this tax are classified in 3 lists in the law. List 1 covers passenger cars, cross country vehicles and motorcycles, list 2 covers commercial vehicles such as light trucks, heavy trucks, tow-trucks, buses, minibuses, and list 4 covers aircrafts such as airplanes and helicopters.

List 3 used to cover sea vehicles. Sea vehicles are now subject to annual charges instead of MVT. Therefore, list 3 has been excluded from the MVT Law.

Only the MVT amounts relating to commercial vehicles in the second list can be booked as expense. MVT amounts paid for other vehicles cannot be treated as expense in the assessment of income and corporate tax bases. Therefore, for example, the MVT amounts paid and expensed by a company for the passenger cars registered in its assets should be added to the tax base as non-deductible expense in the corporate tax return.

Vehicle leasing companies are different

This rule does not apply to the MVT amounts paid for aircrafts used for commercial purposes and MVT amounts paid by companies engaged in vehicle leasing business for the vehicles leased for this purpose. Aforementioned MVT amounts are allowed to be booked as expense. For instance, a company engaged in marketing cannot deduct the MVT paid for the passenger car registered in its assets from corporate profit, whereas a company engaged in fleet leasing services can deduct the MVT on the vehicles leased to customers from its profit.

However, it should also be noted that a company engaged in vehicle leasing business may not deduct the MVT relating to the passenger cars not leased i.e. used by its own personnel for their own job.

Penalties may not be deducted either

Fines and tax penalties regardless of their type may not be treated as expense in the assessment of income and corporate tax bases either.

For example, the parking ticket issued for an employee using a vehicle registered in the company's assets or leased by the company may not be deducted from corporate profit by that company. Accordingly, this amount paid and booked as expense by the company should be added to the tax base as non-deductible expense in the corporate tax return.

In case of financial leasing

In case a financial leasing company leases a passenger car to its customer, it retains the ownership of the property. This means that the MVT on this car accrues in the name of the financial leasing company as the license holder and must be therefore paid by the company. Similarly, fines and tax penalties, primarily traffic tickets issued due to the leased property should also be paid by the financial leasing company.

Financial leasing agreements contain a provision stipulating that such expenditures incurred for the leased property shall be charged to the customer. In the framework of this provision, the MVT amounts paid and the penalties arising from the negligence of the user (lessee) are charged to the lessee by the financial leasing company.

What was the problem?

This was exactly the problematic or controversial point. It was a long-debated issue whether these amounts accrued and paid in the name of the financial leasing companies and charged to lessees under agreements could be deducted from corporate profit by financial leasing companies.

The Fiscal Authority had issued written rulings which stated that financial leasing should not expense these amounts, and they should book the amounts charged to customers as income. When companies acted in line with these rulings, there would be a gross injustice against financial leasing companies.

These costs, which were paid by the financial leasing companies and charged to the lessee as per the agreement, should actually have been added to the tax base by the lessee; however, attributing these costs to the financial leasing companies instead of lessees only because the companies retained the ownership of the property did not seem quite right.

Problem solved

Association of Financial Institutions had requested written ruling from the Revenue Administration in order to eliminate these doubts and ensure a common practice between its members. In its ruling dated 11 June 2015 regarding the issue,

the Administration ended the debates about whether the MVT amounts and penalties on passenger cars charged to lessees by financial leasing companies could be treated as expense.

Accordingly, fines and tax penalties and the MVT amounts on passenger cars accrued and paid in the name of financial leasing companies may be deducted during the determination of corporate profit in case these costs are charged to lessees and in case these charged amounts are treated as income by financial leasing companies in the determination of corporate profit.

On the other hand, the ruling states that the fines and tax penalties and MVT on passenger cars which are not charged to lessees and cannot be therefore booked as income (e.g. traffic tickets or MVT amounts paid for passenger cars not subject to financial leasing which are used by the financial leasing company itself) may not be booked as expense by financial leasing companies.

What about lessees?

The financial leasing company has expensed the motor vehicles tax or penalty it paid, and it has later booked it as income after charging it to the customer. Therefore, the financial leasing company's records have not generated any income or expense in terms of net amounts because the company charged a cost which had never pertained to the company. This is what had to be done already.

Let us turn to the lessee's side. The ruling dwells upon this matter as well. It states that the abovementioned amounts charged to lessees by financial leasing companies may not be treated as expense by lessees during the assessment of income and corporate tax base.

---

* This article has been published in 2015/30 issue of Ekonomist dated 26 July 2015.

Identification of capital loss in joint stock companies and remediation of financial condition

1. Introduction

In articles 376 and 377 of Turkish Commercial Code no. 6102 ("TCC"), the legislator has regulated the identification and outcomes of capital loss and indebtedness in joint stock companies and the roles and powers of the board of directors in order to ensure the protection of creditors' rights in case of capital loss or indebtedness so as to avoid any loss in creditors' rights.

The measures taken for this purpose might vary according to the extent of capital loss or whether the company is debt-ridden. In this case, the company's board of directors should immediately bring the current situation and planned remediation measures to the general assembly, eliminate capital loss by securing a decision on replenishing the capital or proceeding with the lost capital and ensure bankruptcy liquidation in order to provide equal treatment to all creditors in case of indebtedness.

2. Identification of capital loss

If the company's yearend or interim financial statements demonstrate that half of the total capital and legal reserves has become uncovered due to loss, the board of directors shall immediately call the general assembly to meeting. In the general meeting, the board of directors shall present detailed explanations on the company's financial condition, reasons for loss and appropriate remediation measures for the reduction of loss and remediation of financial condition.

These measures may include capital increase, closure or downsizing of some production units or departments, sales of affiliates or change of marketing system. During the implementation, the loss should not have been recovered with open reserves apart from legal reserves either, and the remaining loss should exceed the half of the total of capital and legal reserves.

If the last annual balance sheet demonstrates that 2/3 of the total of capital and legal reserves has become uncovered due to loss, the board of directors shall immediately call the general assembly to meeting. The general assembly shall decide on proceeding with the remaining 1/3 of capital or replenishing the capital.

If the general assembly does not decide on any of the measures specified above, the company shall be deemed to have automatically dissolved.

3. Remediation of capital loss

3.1 Proceeding with the remaining capital

One of the measures that can be taken due to the deterioration of the company's financial condition is "capital reduction against loss", which can be implemented without any announcement for creditors.

However, if the capital consists of non-cash elements (e.g. internal funds such as previous years' profits or inflation adjustment positive differences), the tax authority might argue in a possible tax inspection that the capital reduction must be taxed.

3.2 Capital replenishment

3.2.1 Simultaneous capital reduction and increase

Simultaneous reduction and increase of the company's capital shall be performed upon a decision taken in the same general meeting, according to which the capital shall be reduced against balance sheet losses and increased by the reduced capital or a higher amount. Therefore, the general assembly shall be called to meeting in this alternative as well in order to make simultaneous capital reduction and increase and amend the articles of association accordingly.

As capital reduction is also applied in this alternative, if the principal capital contains taxable items, according to the Fiscal Authority's rulings, it might be argued that the reduction was made primarily from these items.

3.2.2 Elimination of balance sheet deficits by shareholders

In this alternative, shareholders assume an additional liability by unanimously deciding on the elimination of balance sheet deficit in the general meeting. Transfer of funds to the company for the purpose of elimination of balance sheet by shareholders will not result in capital increase, and they will not be deemed as borrowing either. However, if unanimity is not achieved in the general meeting, shareholders willing to eliminate the deficit are free to do so.

3.2.3 Cancellation of receivables by some creditors

In this alternative, if some creditors cancel their receivables i.e. waive their receivables, the company can book an income at an amount sufficient to eliminate balance sheet deficit.

3.3 Capital increase in cash as an alternative

Although capital increase has not been listed as one of the remedies for the prevention of capital loss under the Law, in cases where the company's capital is maintained within equity, it is observed that direct capital increases are possible according to trade registry practices.

4. Evaluation of capital loss according to the balance sheet issued in line with TAS/IFRS principles

If the board of directors of companies of which are not obliged to keep their books according to TAS/IFRS principles decide on the issuance of annual balance sheet according to TAS/IFRS and commentaries (as a voluntary decision), the company's capital loss can be evaluated according to these statements. In this case, it can be concluded that the balance sheet issued according to TAS principles does not include any capital loss, therefore there is not any other required action for this matter and the company's capital is maintained within its equity.

5. Evaluation of capital loss in terms of CMB regulations

The CMB Communiqué stipulates that the TAS/IFRS promulgated by the Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Authority shall serve as a basis for the preparation of financial statements. In this regard, in cases where companies are subject to CMB regulations, their capital loss shall be identified by taking into account the balance sheets prepared according to TAS/IFRS principles pursuant to the abovementioned regulations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır
Yakup Güneş

Gümrükte Gündem'in son zamanlarda öne çıkan konusu olan "korunma önlemleri" Temmuz ayında da gündemde kalmaya devam etmektedir. Özellikle, çeşitli ürünlere getirilen dampainge karşı önlem uygulamaları Temmuz ayında uygulamaya girmiş olup ilgili ülkelerden yapılacak ithalatı etkileyeceğini söylemek mümkündür.

Öte yandan, 9 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar ile Bunların Dışında Kalan Radyo ve Televizyon Yayınlarını Almaya Yarayan Her Türlü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin Karar" ile TRT Bandrol Uygulamasına ilişkin yapılan düzenlemeler Temmuz ayında gündeme gelen diğer bir önemli konudur.

Karar ile bandrol ücretlerine tabi olan cihaz listesi güncellenmiştir. Yürürlükten kaldırılan 2011/1406 sayılı Karar'da bandrol uygulamasına tabi cihazlar yalnızca ismen listelenmiş ve ismen sayılmayan radyo ve/veya televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihaz için % 8 oranında bandrol uygulaması öngörülmüştü. Yapılan değişiklik ile bandrol uygulamasına tabi tutulacak cihazlar ismen ve GTIP tanımları ile tahdidi olarak sayılmış; bunların dışında kalan cihazların % 0 oranında bandrol uygulamasına tabi tutulmasına karar verilmiştir. Karar'da bandrol ücretlerinin; ithalatta serbest dolaşıma giriş beyannamesindeki (özel tüketim vergisi hariç) katma değer vergisi matrahı üzerinden, imalatta ise cihazın satış faturasındaki (özel tüketim vergisi hariç) KDV matrahı üzerinden tahsil edileceği belirtilmiştir.

Öte yandan bandrole tabi ürünleri ithal edenlerin, bandrol ücretinin Gümrük İdarelerince tahsil edilmesini müteakiben TRT'ye başvurarak bandroleri alacakları; bandrol ücretlerini yurt içi satışlardan sonra ödemek isteyen mükelleflerin ise TRT'ye teminat yatırılması ve bu hususun TRT tarafından ilgili Gümrük İdaresine bildirilmesi üzerine ithal edecekleri eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin tamamlanacağı kaydedilmiştir.

Yayımlanan Karar ile bandrol ücretinin hiç alınmadığı ya da noksan alındığı tespit edilen cihazlara ilişkin olarak Gümrük Kanunu'nda yer verilen usul ve esaslara göre işlem tesis edilmesi gerektiği yönünde düzenleme yapılmıştır. Bu bağlamda, hiç alınmadığı ya da noksan alındığı belirlenen işlemlerde, anılan Kanun'un 234'üncü maddesi çerçevesinde tespit edilen farkın üç katı nispetinde para cezası alınması gerekecektir. Bununla beraber, bandrol ücretlerine ilişkin olarak tebliğ edilen cezalar hakkında, Gümrük Kanunu'nun 244'üncü maddesi uyarınca uzlaşma talebinde bulunulabileceği; ancak teminat mektubu karşılığı alınan bandrol ücretlerinin uzlaşmaya konu edilemeyeceği düzenlenmiştir.

Konuya ilişkin olarak Gümrük İdaresince yayımlanan 09.07.2015 tarihli 0009171076 sayılı yazıda ise özetle; bandrol ücretlerinin gümrük idarelerince tahsiline ilişkin gerekli altyapının oluşturulmuş olduğu; bandrol yükümlülüğünün Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'na teminat verilerek ya da gümrük idarelerine ödenerek yerine getirileceği belirtilmiştir.

Temmuz ayında öne çıkan diğer Gümrükte Gündem konuları aşağıda yer almaktadır.

1. Gümrük antrepoları ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin düzenlemeler yapıldı.

Haziran ayı "Gümrükte Gündem" bölümümüzde yer verdiğimiz üzere, 19.06.2015 tarihli ve 2015/14 sayılı Genelge ile antrepolardaki eşya giriş - çıkışında sistem üzerindeki boşaltma, sonlandırma ve sevki işlemlerinin yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yerine getirileceği; diğer taraftan, gümrük memurlarının, gümrük mevzuatının gözetim ve denetimine ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepolarda faaliyet yürüteceği belirtilmişti. Ayrıca yayımlanan 2015/14 sayılı Genelge ile Danıştay kararıyla yürütmesi durdurulan 2014/1 ve 2014/30 sayılı genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bahsi geçen Genelge'nin ardından, 30 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile Gümrük Yönetmeliği'nin antrepolara ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin muhtelif maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Ancak Danıştay tarafından bu düzenlemelerin yürütmesinin durdulmasına karar verilmiştir.

Yapılan değişikliklerde öne çıkan konular aşağıdaki gibidir:

1. Türkiye Gümrük Bölgesine havayolu ile getirilen hızlı kargo eşyası dışındaki eşyanın havaalanı dışında bulunan geçici depolama yerlerine alınmasına, Bakanlıkça belirlenecek zorunlu haller dışında izin verilmeyecektir.

2. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin bugüne kadar kullanmakta olduğu yetkilerden;

- ▶ Nihai kullanıma konu eşyanın nihai kullanım amacına uygun kullanımda olup olmadığının tespiti ve teminat iadesine ilişkin diğer iş ve işlemlere ilişkin rapor düzenleme yetkisi,
- ▶ Karayoluyla gelen parsiyel yüklere ilişkin antrepo beyannamesinin süresi içerisinde verilmemesi halinde, bu hususun gümrük idaresine bildirilmesi yetkisi;
- ▶ Yatırım izni verilmiş olan A ve B tipi genel antrepo açmak ve işletmek isteyen tüzel kişilerin, gümrük idarelerine müracaat ederken vermiş oldukları görgü raporu düzenleme yetkisi,
- ▶ Eşyanın antrepoya alınması aşamasında denetlenmesi yetkisi;
- ▶ Elleçleme yapılmak üzere geçici çıkışı yapılan eşyanın antrepo beyannamesine uygunluğunun, miktarının ve ayniyatının tespiti edilmesi yetkisi;
- ▶ Serbest dolaşımda bulunan eşyanın antrepoya konulması durumunda, söz konusu eşyanın ihracının veya gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutulmasının mümkün olmadığı hallerde, bir takvim yılında beş defayı geçmemek eşyanın yetkilendirilmiş gümrük müşaviri gözetiminde antrepodan çıkartılması yetkisi;
- ▶ Bozulan, akan veya sızan eşyayla ilgili olarak tutanak düzenleme yetkisi;
- ▶ Geçici depolama yeri ve antrepolara girme yetkisi kaldırılmıştır.

Bahse konu yetkiler, Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren gümrük memurlarınca kullanılacaktır.

3. Genel antrepolarda yer alan eşyanın başkasına devri üzerine eşyanın beş iş günü içerisinde gümrükçe onaylanmış yeni bir

işlem veya kullanıma tabi tutulmaması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmemesi halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren devralana, aşılın her gün için Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesi ile belirlenen tutarda usulsüzlük cezası kesilecektir.

4. Özel antrepoda bulunan eşyanın devrine ilişkin talepler, eşyanın devrini müteakip beş iş günü içinde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle antrepodan çıkarılması şartıyla kabul edilecektir. Belirtilen süre içinde eşyanın antrepodan çıkarılmaması halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren antrepo işleticisine ve devralana ayrı ayrı olmak üzere, aşılın her gün için Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesi ile belirlenen tutarda usulsüzlük cezası kesilecektir.

5. Antrepolara ilişkin yatırım yapılmasından evvel antreponun açılacağı bölgede bulunan ticaret odası veya ticaret ve sanayi odasından alınması gerekli olan ve bölgenin iç ve dış ticaret hacmine göre ekonomik yönden antrepoya ihtiyaç bulunduğunu belirten yazılı görüşün alınması zorunluluğu, akaryakıt dışındaki petrol ürünlerinin konulacağı özel antrepolar için kaldırılmıştır.

6. Akaryakıt antrepoları dışındaki antrepolara ilişkin yatırım izni, açılış ve antrepo devir talepleri Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince sonuçlandırılırken, yapılan değişiklikte birlikte bu talepler artık Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca sonuçlandırılacaktır. Benzer şekilde, antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektiren genişletme, daraltma, tadilat ve antreponun aynı gümrük idaresi denetiminde bulunan başka bir adrese taşınmasına ilişkin talepler de artık Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca sonuçlandırılacaktır.

7. Antrepolarda, gümrük idaresi amirleri veya yetkili kılınacak gümrük personeli tarafından yapılacak denetleme neticesinde suiistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izninin geri alınması yetkisi Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerinden alınarak Bakanlığa verilmiştir.

8. Yönetmelikte ayrıca Bakanlık, sınırlarını açık olarak belirtmek kaydıyla, bu Yönetmelik çerçevesinde geçici depolama yeri veya antrepo açma ve işletme izni verme ve kapatma yetkisini gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine devredebilecekleri kabul edilmiştir.

2. Credit note ve gümrük kıymeti uygulamaları hakkında tasarruflu yazı yayımlandı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 85593407/165.01 sayılı "Credit Note ve Gümrük Kıymeti" başlıklı tasarruflu yazıda; "credit note" (alacaklandırma belgesi) belgelerinin ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesinde nasıl işleme tabi tutulacağı hususunda açıklama yapılmıştır. Bu çerçevede;

a. Gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce "credit note" ile yapılan indirimler, ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesinde dikkate alınacaktır.

b. Gerekli koşulların sağlanması halinde, "credit note" uygulaması, Gümrük Yönetmeliğinin 53/1-c maddesi çerçevesinde istisnai kıymetle beyana konu edilebilecektir.

- c. Geri verme ve kaldırma ile istisnai kıymetle beyan hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat işlemlerinin tamamlanmasından sonra sunulan "credit note" belgeleri, ithal eşyasının gümrük kıymetinin tespitinde dikkate alınmayacaktır.
- d. "Credit note" belgesinde; satıcı ve alıcı, tarih/sayı; ilgili sözleşmenin ve faturanın tarih/sayıları, eşyaya ilişkin bilgiler ve indirimden hangi gerekçelerle yapıldığının belirtilmesi gerekmektedir. Bu bilgilerin eksik olması durumunda, ithalatçılar gümrük idaresine söz konusu bilgileri sağlayacaklardır.
- e. Beyan edilen gümrük kıymetinin gerçeklik veya doğruluğu konusunda tereddüt hasil olması durumunda, 2012/29 sayılı Genelge çerçevesinde kıymet araştırması yapılacaktır.

3. Yetiştiricilik faaliyetine yönelik DİİB'ler için geçmişe dönük geçici uygulama getirildi.

5 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7862 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar ile 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı'na, canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile balıkçılık ve diğer su ürünlerinin ihracatına yönelik yetiştiricilik faaliyetlerine ilişkin geçici madde eklenmiştir.

Bahse konu maddede, Karar'ın yayımı öncesinde düzenlenen ve öngörülen ithalatı tamamen veya kısmen gerçekleştirmiş olan dahilde işleme izin belgeleri kapsamında, önce ihracat sonra ithalat yapılması durumunda; ithal tarihi itibarıyla GTİP numarası aynı olan serbest dolaşımdaki eşyadan elde edilmiş işlem görmüş ürünün, belge sahibi firmanın stoklarında bulunduğu yeminli mali müşavir raporuyla tevsiki kaydıyla, belge kapsamında sonradan gerçekleştirilen ve yeminli mali müşavir raporuyla tespit edilen işlem görmüş ürüne tekabül eden ithal eşyasının eşdeğer eşya olarak kabul edileceği ve serbestçe kullanılabilmesi belirtilmiştir. Bu durumda, yeminli mali müşavir raporuyla tespiti yapılan işlem görmüş ürünün belge süresi içerisinde ihracatının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İlgili maddenin yürürlük tarihinden önce, müeyyide uygulanan ancak vergileri tahsil edilmeyen belgeler ile taahhüt hesabı kapatılmış olan belgelere de bu maddenin lehe yükümleri uygulanacaktır.

4. Dahilde işleme rejimi ihlalinden kaynaklı vergi alacağı hakkında Genelge yayımlandı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nce yayımlanan 2015/15 sayılı Genelge'de dahilde işleme rejimi ihlalinden kaynaklı vergi alacaklarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Söz konusu Genelge'de; dahilde işleme rejimi ihlalleri sonucunda oluşan vergi aslı alacakları için yapılacak değerlendirmede, dahilde işleme izin belgesi/izninin kapatılmış olup olmadığına bakılması gerekmekte olduğu bildirilmiştir. Bu kapsamda;

- a. Dahilde işleme izin belgesi/izninin açık olduğu durumlardaki

rejim ihlali tespitleri sonucunda oluşacak vergi aslı alacakları kesinleşmiş alacaklar olarak değerlendirilecek ve bu alacaklar için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili maddeleri kapsamında işlem tesis edilecek,

- b. Rejime ilişkin teminatın iade edilmesi gereken, yani, dahilde işleme izin belgesi/izninin müeyyidesiz olarak kapatılmış olduğu durumlardaki rejim ihlali tespitleri sonucunda oluşacak vergi aslı alacakları kesinleşmemiş alacaklar olarak değerlendirilecek ve bu alacaklar için ek tahakkuk kararı düzenlenecektir.

- c. Dahilde işleme izin belgesi/izninin müeyyideli olarak kapatılmış olduğu durumlarda ise, kapatma esnasında müeyyide kapsamına girmeyen ithalat beyannameleriyle alakalı olarak, kapatma işleminden sonra, rejim ihlali tespit edilmesi halinde oluşacak vergi aslı alacakları kesinleşmemiş alacaklar olarak değerlendirilecek ve bu alacaklar için, ek tahakkuk kararı düzenlenecektir.

5. Türkiye - Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik yayımlandı.

10 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin amacı; Türkiye Cumhuriyeti ile Malezya arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının Fısil 4'ünde yer alan Menşe Kurallarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Yayımlanan ilgili Yönetmelik'te dikkat çeken konular aşağıdaki gibidir.

1. Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Tamamen o Taraf ülkede elde edilen ürünler,
- b) Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen söz konusu Taraf ülkede elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Taraf ülkede üretilen ürünler taraf ülkelerden biri menşeli olduğu kabul edilecektir.

2. Taraf ülkelerden birinde tamamen elde edilmiş olarak kabul edilen eşyalar ve yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş eşya olarak kabul edilecek durumlar ilgili Yönetmeliğin 7 ve 8'inci maddesinde ayrıntılı bir şekilde bahsedilmiştir.

3. Türkiye menşeli ürünler Malezya'ya ithal edilirken veya Malezya menşeli ürünler Türkiye'ye ithal edilirken, ilgili eşyanın tercihli tarifeden yararlanabilmesi için ithalatçı tarafından,

- a) Menşe belgesi veya;
- b) Fatura beyanı ibrazı şarttır.

6. Doğrudan satış ve gümrük kıymeti ile ilgili yeni düzenlemeler yapıldı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün doğrudan satış ve gümrük kıymeti üzerine 09.07.2015 tarihli ve 2015/17 sayılı genelgesi yayımlanmıştır. Anılan Genelge'de "doğrudan satış" kavramı "diğer taraftan, herhangi bir doğrudan satış şirketi tarafından istihdam edilsin ya da edilmesin satış temsilcisi, dağıtıcı, distribütör ve benzeri adlarla hareket edenlerin bir mal veya hizmeti kendi evlerinde ya da perakende satış yerleri kullanılmaksızın tüketicinin ev veya iş yaşantısını sürdürdüğü

mekânlar gibi iş yeri dışında, tek veya çok katmanlı satış yöntemleriyle tüketicilere sunulmasını öngören pazarlama sistemi" olarak tanımlanmıştır.

Bu çerçevede, Genelge'de, doğrudan satış yöntemiyle satılmak üzere ithal edilen eşyanın tekrar satışı dolayısıyla elde edilen hasılat üzerinden "bonus" veya benzer adlarla yurt dışına transfer edilen ve doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden ödemelerin ithal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu unsurların, Gümrük Yönetmeliği'nin "İstisnai kıymetle beyan" başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında beyan edilmesi mümkün bulunmaktadır.

7. Bazı eşyaların ithaline ilişkin korunma önlemleri getirildi.

a. İlave gümrük vergisi (İGV) ve ek mali yükümlülük (EMY)

i. 5 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7749 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İthalat Rejimi Kararı'na ekli (II) sayılı listede yer alan demir ve çelikten teller ve çubukların ithalatında % 25 ilave gümrük vergisi (İGV) alınmasına karar verilmiştir. Bahse konu İGV, AB üyesi ülkeler ile EFTA üyesi ülkeler, İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek, Fas, Batı Şeria ve Gazze Şeridi, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Ürdün, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Güney Kore ve Morityus için % 0 olarak uygulanmaktadır.

Ayrıca, Karar'a ekli tabloda yer alan ve A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türkiye menşeli olmayan eşyadan "Diğer Ülkeler" sütununda belirtilen oran üzerinden ilave gümrük vergisi alınacağı belirtilmiştir. Ancak Türkiye'nin taraf olduğu serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli eşyadan menşenin tevsiki halinde ilave gümrük vergisi alınmayacaktır.

Liste kapsamında yer alan eşyaların Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilip işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde, varsa telafi edici vergisinin hesaplanmasında ilave gümrük vergisi dikkate alınmayacaktır.

Diğer taraftan, söz konusu Karar'ların yayımı tarihinden önce yurtdışında yüklemesi yapılmış eşyaların, Karar'ın yayımı tarihinden itibaren 1 ay içinde ithalata ilişkin beyannamesinin tescil edilmesi durumunda İGV uygulanmayacaktır.

ii. 7 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7751 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile duvar kağıdı ve benzeri duvar kaplamaları ithalatında 3 yıl süreyle korunma önlemi olarak ek mali yükümlülük uygulanmasına karar verilmiştir.

Karara ekli listede yer alan ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli eşyanın korunma önlemi uygulamasından muaf tutulması amacıyla tarife kontenjanı açılmış olup, bu miktar her bir dönemde, ekli ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli tarife kontenjanı kapsamı eşyanın tamamı için toplam 1.043 ton olarak belirlenmiştir. Ancak her bir ülke veya gümrük bölgesi menşeli eşya için bir dönemde verilecek tarife kontenjanı 347 tonu geçemeyecektir.

b. Dampinge karşı önlem

i. 10 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2015/24) uyarınca; ABD ve Almanya menşeli süspansiyon tipi polivinil klorür ithalatında halen uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin aşağıda belirtilen şekilde uygulanmasına karar verilmiştir.

ii. 14 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/28 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile ABD menşeli ve ve Tebliğ'in ekinde adları belirtilen firmalardan yapılan birinci elyaf yüzey (kraftlayner) kağıtların ithalatında dampinge karşı kesin önlem getirilmiştir.

iii. 24 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2015/35) yayımlanmış olup, 2015/31 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile açılan nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) sonuçlanmıştır. Buna göre, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Hindistan, Tayland, Endonezya ve Malezya menşeli 4011.50.00.00 ve 4013.20.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonlarında (GTİP) yer alan "bisikletlerde kullanılan kauçuktan yeni iç/dış lastikler (8714.92.10.00.00 GTİP'de yer alan jantlara takılı olsun olmasın, ancak jantı hariç)" için uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin ekte belirtilen şekilde uygulamaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Öte yandan, daha önce yürürlükte bulunan önlemlerde yer alan "8714.92.10.00.00 GTİP'de yer alan jantlara takılı olsun olmasın, ancak jantı hariç" ifadesinin uygulamasında Gümrük İdarelerinde yeknesaklık olmadığı gerekçesiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığından alınan resmî görüşe göre yürürlükte bulunan önlem tablosuna 8714.99.00.00 GTİP'i eklenerek madde tanımının "Diğerleri; aksam ve parçalar (yalnız 4011.50.00.00 GTİP'de yer alan dış lastikler veya 4013.20.00.00.00 GTİP'inde yer alan iç lastikleri ihtiva eden bisiklet tekerlekleri, jantı hariç) şeklinde yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

iv. 25 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2015/34) yayımlanmış olup, 2015/32 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile açılan nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) sonuçlanmıştır. Buna göre, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Tayland, Endonezya ve Malezya menşeli 4011.40 ve 4013.90.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonlarında (GTİP) yer alan "motosiklet iç ve dış lastikleri" için uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin Tebliğ ekindeki tabloda belirtildiği şekilde uygulamaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Öte yandan, motosiklet iç ve dış lastiklerinin jant üzerinde takılı olarak ithal edilmesi suretiyle önlemlerin etkisinin azaltıldığına ilişkin görüşler alınmış olup, mevcut soruşturma kapsamında bu görüşler incelenmiş ve soruşturma konusu ürün kapsamına 8714.10.30.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında sınıflandırılan jant üzerine takılan motosiklet iç ve dış lastiklerinin de alınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

c. Nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS)

i. 15 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/33

sayılı Tebliğ ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Kore Cumhuriyeti (Güney Kore), Hindistan Cumhuriyeti (Hindistan) ve Çin Tayvanı (Tayvan) menşeli 5605.00 GTP'i altında sınıflandırılan "Dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler (gipe edilmiş olsun olmasın), ip, şerit veya toz şeklindeki metalle birleştirilmiş veya metalle kaplanmış 54.04 veya 54.05 pozisyonundaki şerit ve benzerleri" tanımlı eşyaların ithalinde uygulanmakta olan dampinge karşı kesin önlemlerin yürürlükten kalkması halinde dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu gerekçesiyle birer nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) açılmasına karar verilmiştir. İlgili Tebliğ'de yer alan bahse konu GTİP numaraları, yalnızca bilgi amaçlı verilmiş olup, bağlayıcı mahiyette değildir. Başvuruya konu mevcut dampinge karşı önlemler, soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam edecektir.

ii. 23 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/27 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 7210.70.80.90.11 ve 7210.70.80.90.19 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında sınıflandırılan boyalı saclar için Gümrük Yönetmeliğinin 20'nci maddesi çerçevesinde damping soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

d. Gözetim uygulaması

2 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulamasına İlişkin Tebliğ (2015/4) ile birim kıymeti 6 ABD Dolarının altında olan 3920.51.00.00.00 GTİP'li Poli(metal metakrilik)ten mamul plastik ürünlerinin ithalatına ileriye yönelik olarak ülke ayrımı yapılmaksızın gözetim uygulaması getirilmiştir.

Anılan Tebliğ uyarınca, söz konusu birim kıymetten düşük birim kıymeti haiz ürünlerin ithalatı Ekonomi Bakanlığından alınacak gözetim belgesi ile mümkündür.

e. Tarife kontenjanı

i. 5 Temmuz 2015 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete'de, Akrilonitril Butadien Stiren Kopolimeri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar yayımlandı. 2015/7750 sayılı bu Karar ile 3903.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonundaki eşyanın 2.000 tona kadar olan ithalatında tarife kontenjanı açılmıştır.

Karar'ın 1'inci maddesinde tespit edilen tarife kontenjanı çerçevesinde yapılacak olan ithalatta gümrük vergisi % 0 olmak üzere; tarife kontenjanı kapsamı dışında yapılacak ithalatta ise yürürlükteki İthalat Rejim Kararı çerçevesinde söz konusu eşya için tespit edilen oranda gümrük vergisi uygulanacaktır. Bu Karar çerçevesinde yapılacak ithalatlar için Ekonomi Bakanlığınca (İthalat Genel Müdürlüğü) ithal lisansı düzenlenir. İthal edilecek ürünlere ait beyannameler ithal lisansının geçerlilik süresi içinde tescil edilmiş olması şarttır.

ii. 8 Temmuz 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Gürcistan Menşeli Bazı Tarım ve İşlenmiş Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulamasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile hali hazırda 11'inci fasıldaki (1101.00,11.02, 11.08 hariç) eşyaların Gürcistan'dan ithalinde uygulanmakta olan tarife kontenjanı 20 tondan 100 tona çıkarılmıştır.

Türkiye'den haberler ve gelişmeler

► **İhracat gerilemeye Haziran ayında da devam etti:** Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) yayımladığı Haziran ayı ihracat verilerine göre ihracat bir önceki yılın Haziran ayına göre % 6,4 geriledi. TİM verilerine göre, yılın ilk yarısında ihracat bir önceki yıla göre % 8,1 düşüşle 73 milyar dolara geriledi. Ayrıca, TİM'e göre euronun dolar karşısında değer kaybının Türkiye ihracatına, aylık bazda 1,2 milyar dolar, 6 aylık bazda ise 6,8 milyar dolar negatif etkisinin olduğu belirtildi. TİM rakamlarının resmi ihracat rakamlarından daha önce açıklandığını ve altın ticaretinin etkisini içermediğini eklemek gerekiyor.

► **Otomotiv sektörü satışları rekor kırıyor:** Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin açıkladığı verilere göre, Haziran ayı otomobil ve hafif ticari araç satışları geçen yılın aynı ayına göre % 43 arttı. Yılın ilk altı ayında ise satışlar % 51 artarak 432 bin 550 adet olarak gerçekleşti. Özellikle hafif ticari araç pazarındaki % 71'lik büyüme sektörü sürükleyen güç oldu. Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Başkanı Kudret Önen, Avrupa pazarındaki canlanmanın yanı sıra, teşvik sisteminin desteğiyle otomotiv sektöründe yatırımların meyvelerinin ilk yarı yılda alınmaya başladığını belirterek, yıl sonunda ihracat, iç pazar ve üretim açısından rekor bir yıl olmasını beklediğini söyledi. Otomotivde ihracat rekoru 2008'de, üretim ve iç pazar rekoru ise 2011'de kırılmıştı.

Tabii, bu paralelde trafiğe kayıtlı araç sayısı da hızla artmaya devam ediyor. Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı verilere göre, yılın ilk 5 ayında trafiğe yeni kaydolun araç sayısı geçen yıla göre % 33 arttı ve toplam 19,3 milyona çıktı. Bu sayının yaklaşık yarısını otomobiller oluşturuyor.

► **Dünya Bankası Türkiye için büyüme tahminlerini düşürdü :** Dünya Bankası Temmuz ayı ekonomik notunda, Türkiye ekonomisinin 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin sırasıyla % 3,9 ve % 3,7 olan büyüme tahminlerini % 3,5'e düşürdü. Banka, 2015 yılı için % 3 büyüme tahmini korudu. Bizim gözlemlerimize göre, yılın başında Türkiye için % 3,5-4,0 aralığındaki büyüme tahminleri kademeli olarak % 3'ün altına inmiş gözüküyor.

► **Sanayi üretimi beklentilerin altında kaldı:** Gecikmeli olarak açıklanan sanayi üretimi Mayıs'ta aylık bazda % 2 düşerek beklentinin oldukça altında kaldı. Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin tahmin medyanı aylık bazda % 0,8 düşüş olacağı yönündeydi.

► **Garanti'de hisse devri ve yeni CEO:** Garanti Bankası'nda İspanyol BBVA'nın payını % 40'a çıkartarak bankanın hakim ortağı haline getiren hisse devri gerçekleşti. Böylelikle, banka tamamen yabancı kontrolüne girerken, Doğu Holding'in payı % 10'a geriledi. Aynı zamanda uzun yıllardır bankanın CEO'su olarak görev yapan Ergun Özen'in Eylül ayı itibarıyla görevini Ali Fuat Erbil'e bırakacağı açıklandı.

► **Kazak bankası Şekerbank'taki hissesini artırmayı değerlendiriyor:** Bloomberg'de yer alan habere göre, Kazak bankası Kazkommertsbank, geçen yıl satın aldığı BTA Bank'ın üzerinden azınlık hissedarı olduğu Şekerbank'taki hissesini artırmayı değerlendiriyor. Kazkommertsbank CEO'su Magzhan Auezov, sermayenin efektif dağıtılması kapsamında bu ihtimali değerlendirdiklerini belirtti.

Dünyadan haberler ve gelişmeler

► Yunanistan acı reçeteyi kabul etti:

Sene başında Yunanistan'a uygulanan ağır yaptırımlara karşı çıkacağını vadederek iş başına gelen Tsipras hükümeti sözünü tutamadı ve önerilen ağır koşulların hepsini kabul etti. Uzun süredir devam eden süreçte en son Yunanistan'da bankalar kapanmış, market rafları boşalmış ve IMF'ye borç taksiti ödenmemişti. Referandumda Yunan halkı Tsipras'a destek çıkararak % 62 hayır oyu vermesine rağmen, Almanya önderliğindeki Euro Bölgesi liderleri geri adım atmadı. Bu durumda Yunanistan'ın önünde sadece Drahmi'ye geri dönerek uzun yıllar sürecek ekonomik darboğaz ve enflasyona mahkum olma tercihi kaldı. Tsipras bu yola cesaret edemedi ve ülkesine dayatılan ağır koşullara boyun eğdi. Müzakere sürecini yöneten Maliye Bakanı Varoufakis istifa etti. 86 milyar dolarlık kurtarma paketi için öngörülen en önemli iki talep arasında özelleştirmelerin hız kazanması ve IMF'nin süreçte rolünün ve denetiminin artırılması yer alıyor. Ayrıca ülke bünyesinde Yunanistan'ın borçlarını yönetecek Düyun-u Umumiye benzeri bir kurum kurulması bekleniyor.

► Nükleer uzlaşısı sonrası İran'a uygulanan büyük ambargo kalkıyor:

İran ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesi ve Almanya arasında süren nükleer müzakerelerinde anlaşma sağlandı. İran'ın nükleer faaliyetlerini kısıtlaması durumunda, İran'a uygulanan yaptırımların kaldırılacağı anlaşmasına varıldı. Nükleer geliştirme faaliyetlerinden dolayı enerji, para transferi ve ticaret gibi başlıklarda yaptırım uygulanan İran ile yaptırımların kaldırıldığı bir ortamda hava yolu taşımacılığı ve ulaşım, bankacılık, enerji ve tarım sektörlerinde ivme kazanılması bekleniyor. İran'ın yakında SWIFT sistemine tekrar dahil olması ve özelleştirmelere dışarıdan katılma izin vermesi bekleniyor. İranlı yetkililer yeni dönemde 185 milyar dolarlık yatırım planladıklarını açıkladılar. 2006'dan beri sertleşerek devam eden yaptırımlar sonunda, İran'ın, dünyanın geri kalanından oldukça soyutlanmış ve dışa bağımlı sektörleri geri kalmıştı.

► Çin borsasında sert dalgalanmalar :

Çin borsaları, üç hafta içinde % 30'a yakın değer kaybı yaşanması sonucunda yetkililerin daha önce benzeri görülmemiş ölçekte önlemler alması ile duruldu. Önlemler kapsamında aracı firmalar ve fon yöneticileri devasa oranlarda hisse alacaklarını açıklarken, merkez bankası tarafından sağlanacak direkt likiditeyle desteklenen devlet finans kurumundan da yardım görecekler. Ayrıca Çin borsasının yaklaşık % 40'ına denk gelen 1.300 kadar şirketin işlemleri durduruldu. Çin borsasındaki gelişmeler ve Çin'in büyüme performansı önümüzdeki dönemde gelişmekte olan piyasalar ve Türkiye'ye yönelik sermaye akımları açısından kritik önemde olmaya devam edecek.

► BRICS'in yeni kalkınma bankası açıldı:

Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika tarafından ortaklaşa kurulan Yeni Kalkınma Bankası (NDB), Şanghay'da resmi olarak faaliyete geçti. Başlangıç sermayesi 50 milyar dolar olan NDB'nin sermayesi önümüzdeki yıllarda 100 milyar dolara çıkarılacak ve ortak havuza Çin 41 milyar dolar, Brezilya, Hindistan ve Rusya 18'er milyar dolar, Güney Afrika Cumhuriyeti ise 5 milyar dolar katkı sağlayacak. BRICS ülkelerinin nakit dolar sıkıntısı yaşaması durumunda üyelerine destek olacak. Rusya'da düzenlenen BRICS Liderler Zirvesi'nde kuruluşu açıklanan bankanın IMF'ye alternatif olarak kurulduğunu gözlemliyoruz.

► Kıbrıs'ta sessiz ilerleyen müzakereler ve yeni devlet:

KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, Mayıs ayından bu yana süren müzakerelerde geline nokta, Rumlar ve Türklerin kuracağı yeni devlete "Birleşik Kıbrıs Federasyonu" adı verilmesinin planlandığını söyledi. Akıncı, şu ana kadar görüşmelerde garantörlük sistemi dışında tüm konuları ele aldıklarını açıkladı.

► Bilimsel gelişmeler: Plüton'dan yakın çekim resimler, yaşanabilir gezegen keşfi:

Türkiye'deki gündem çok farklı olmasına rağmen, Dünya'da bilim açısından çığır açıcı gelişmeler yaşandı. NASA, 2006 yılında uzaya gönderilen "New Horizons" teleskopunun çektiği Plüton resimlerini paylaştı. Aracın yaklaşık 5 milyar km uzaktan gönderdiği resimlerde Plüton'un yüzeyindeki kalbe benzeyen bölge dahi görülebiliyor (Kıyaslamak için, ayın uzaklığı yaklaşık 400 bin km).

Bu arada, NASA, Dünya'dan 1.400 ışık yılı uzaklıkta Dünya'ya benzeyen bir gezegen bulduklarını açıkladı. 2009 yılında uzaya gönderilen Kepler teleskobu ile keşfedilen ve Kepler-452B adı verilen gezegenin, koşulları itibarıyla "yaşanabilir" olabileceği belirtildi.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
62	22.07.2015	Banka, sigorta şirketi ve aracı kurumların Vergi Usul Kanunu'ndan doğan bildirim yükümlülükleri.
61	20.07.2015	Türkiye'den elde edilen serbest meslek kazançları üzerinden kesilen vergilerin, Türkiye-Almanya ÇVÖ Anlaşması kapsamında iade usulü açıklandı.
60	07.07.2015	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2015-31.12.2015).
59	04.07.2015	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2015-31.12.2015).
58	01.07.2015	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 30 Haziran 2015 tarihli borsa rayiçleri.
57	30.06.2015	Sosyal güvenlik primine esas kazançların 1 Temmuz'dan itibaren uygulanacak alt ve üst sınırları.
56	30.06.2015	2015 yılında mali tatil 1-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
55	30.06.2015	Nakdi sermaye artışına uygulanacak olan % 50'lik indirim oranı halka açık şirketler ile teşvik belgeli yatırımlar için yükseltildi.
54	29.06.2015	Transit petrol boru hattı projelerinin modernizasyonu ve inşasına ilişkin KDV istisnasının esasları belirlendi.
53	22.06.2015	Elektronik yoklama 1 Eylül'de uygulamaya giriyor.
52	22.06.2015	Ödenip kiracılara yansıtılan ceza ve MTV'ler finansal kiralama şirketlerince gider olarak dikkate alınabilecek.
51	22.06.2015	Brüt satışları 10 Milyon TL'nin üzerinde olan mükelleflere E-Defter ve E-Fatura kullanma zorunluluğu getirildi
50	22.06.2015	Yıllık ve munzam oda aidatlarının 2015 yılı ilk taksitlerinin 30 Haziran 2015 tarihine kadar ödenmesi gerekiyor.
49	12.06.2015	32 Sayılı Karar'da yapılan değişiklikle yurt dışına Türk Lirası ve döviz ihracı kolaylaştırıldı.
48	09.06.2015	Bakanlar Kurulu Türkiye-Meksika ÇVÖ Anlaşması ve eki Protokolün onaylanmasını kararlaştırdı.
47	03.06.2015	Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar ile fişlerinin düzenlenme esaslarında bazı değişiklikler yapıldı.
46	03.06.2015	Elektronik ürün senedi (ELÜS) alım satım belgesi, VUK uyarınca düzenlenmesi zorunlu belgeler kapsamına alındı.
45	22.05.2015	2015 yılına ilişkin emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile çevre temizlik vergisinin ilk taksit ödeme süreleri.
44	22.05.2015	Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında bulunan şirket, şube ve irtibat bürolarının bildirim yükümlülükleri.
43	20.05.2015	1 Temmuz 2015 tarihinden itibaren uygulanacak olan asgari ücret tutarları.
42	14.05.2015	Geçici vergi beyannamesinin verilme süresi 18 Mayıs 2015 Pazartesi gününe kadar uzatıldı.
41	27.04.2015	Üçüncü çocuk için asgari geçim indirimi % 10'a çıkarıldı.
40	22.04.2015	Muhtasar, damga vergisi ve KDV beyannamelerinin verilme süreleri ile elektronik defter beratlarının yükleme süresi uzatıldı.
39	21.04.2015	Buluşların devir, satış veya kiralanmasına ilişkin kurumlar vergisi istisnasının uygulama esasları açıklandı.
38	15.04.2015	Kızılay Derneği ve iktisadi işletmelerine ilişkin vergisel düzenlemeler içeren 6639 sayılı Kanun yürürlüğe girdi.
37	10.04.2015	Geçmişe yönelik mükellefiyet tesisinde, elektronik beyanname ve bildirim verilmemesine ilişkin ceza uygulaması.
36	09.04.2015	Ev hizmetlerinde çalışan kişilere ödenen ücretlerin gelir vergisi istisnasından yararlanabilmesinin şartları.
35	08.04.2015	Yatırım teşvik uygulamasına ilişkin 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda değişiklikler yapıldı.
34	07.04.2015	Nakdi sermaye artışına teşvik ve diğer vergisel düzenlemeleri içeren 6637 sayılı Kanun Resmi Gazete'de yayımlandı.
33	06.04.2015	E-Fatura, E-Defter ve E-Bilet uygulamalarında değişiklikler içeren Tebliğler yayımlandı.
32	03.04.2015	Anayasa Mahkemesi'nin, kanuni temsilcilerin müteselsil sorumluluğuna ilişkin iptal kararı.

Vergi Takvimi

2015 Ağustos ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Ağustos 2015 Pazartesi	16-31 Temmuz 2015 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
14 Ağustos 2015 Cuma	Nisan-Mayıs-Haziran 2015 dönemine ait 2. üç aylık geçici verginin elektronik ortamda gönderilmesi
17 Ağustos 2015 Pazartesi	Temmuz 2015 dönemine ait kolalı gazoz, alkollü içecekler ve tütün mamullerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
	Nisan-Mayıs-Haziran 2015 dönemine ait 2. üç aylık geçici verginin ödenmesi
20 Ağustos 2015 Perşembe	Temmuz 2015 dönemine ait belediyelere ödenecek vergilerin (haberleşme vergisi hariç) beyanı ve ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle ilgili veraset ve intikal vergisinin elektronik ortamda beyanı ve ödemesi
24 Ağustos 2015 Pazartesi	Temmuz 2015 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Temmuz 2015 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Temmuz 2015 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin elektronik ortamda beyanı
	Temmuz 2015 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi
25 Ağustos 2015 Salı	1-15 Ağustos 2015 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Ağustos 2015 Çarşamba	Temmuz 2015 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen gelir vergisi stopajının ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen kurumlar vergisi stopajının ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi
31 Ağustos 2015 Pazartesi	Temmuz 2015 ayına ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemine ait haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi
	Diğer ücretlerin gelir vergisi 2. taksit ödenmesi
	Temmuz 2015 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2015 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
12.000 TL'ye kadar	% 15					
29.000 TL'nin 12.000 TL'si için 1.800 TL, fazlası	% 20					
106.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL, fazlası	% 27					
106.000 TL'den fazlasının 106.000 TL'si için 25.990 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2015 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
12.000 TL'ye kadar	% 15					
29.000 TL'nin 12.000 TL'si için 1.800 TL, fazlası	% 20					
66.000 TL'nin 29.000 TL'si için 5.200 TL, fazlası	% 27					
66.000 TL'den fazlasının 66.000 TL'si için 15.190 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2013	12,00					
2014	12,00					
2015	13,00					
Engellilik indirimi (2015)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	880					
İkinci derece engelliler için	440					
Üçüncü derece engelliler için	200					
Asgari geçim indirimi-TL (2015)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	90,11	103,63	117,15	135,17	144,18	153,19
Çalışmıyor	108,14	121,65	135,17	153,19	153,19	153,19
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2013	3.200					
2014	3.300					
2015	3.600					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2013	9.400					
2014	9.700					
2015	10.600					
Arıza kazançlarına ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2013	21.000					
2014	21.000					
2015	23.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2015 - 30.06.2015	3.541,37					
01.07.2015 - 31.12.2015	3.709,98					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2012	7,8
2013	3,93
2014	10,11
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	800
2014	800
2015	880

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	800
2014	800
2015	880
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 9,00
Avans işlemlerinde	% 10,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 10,50
Not: Bu oranlar 14.12.2014 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
2015	1.702.138,00
Damga vergisi oran ve tutarları (2015)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dahil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	35,00 TL
Gelir tablosu	16,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	45,30 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	60,50 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	29,90 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	22,30 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2015 yılı)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	161.097 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	322.392 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	3.711 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	3.711 TL	
Vergi tarifesi (2015 yılı)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 200.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 480.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.060.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 1.900.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.640.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2015-30.06.2015 (TL)	01.07.2015-31.12.2015 (TL)
Brüt asgari ücret	1.201,50	1.273,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	168,21	178,29
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	12,02	12,74
Gelir vergisi matrahı	1.021,27	1.082,47
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	153,19	162,37
Asgari geçim indirimi (Bekar) (-)	90,11	90,11
Kesilecek gelir vergisi	63,08	72,26
Damga vergisi (binde 7,59)	9,12	9,67
Kesintiler toplamı	252,43	272,96
Net asgari ücret	949,07	1.000,54
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
2015	14.850,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2015-30.06.2015	1.201,50	7.809,90
01.07.2015-31.12.2015	1.273,50	8.277,90

Income Tax

Income tax tariffs- 2015 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 12.000	15 %					
For TRL 29.000; for the first TRL 12.000, TRL 1.800, for above	20 %					
For TRL 106.000; for the first TRL 29.000, TRL 5.200, for above	27 %					
For more than TRL 106.000, for TRL 106.000, TRL 25.990, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2015 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 12.000	15 %					
For TRL 29.000; for the first TRL 12.000, TRL 1.800, for above	20 %					
For TRL 66.000; for the first TRL 29.000, TRL 5.200, for above	27 %					
For more than TRL 66.000, for TRL 66.000, TRL 15.190, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2013	12,00					
2014	12,00					
2015	13,00					
Disability allowance (2015)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	880					
For 2 nd degree disabled	440					
For 3 rd degree disabled	200					
Minimum living allowance-TRL (2015)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	90,11	103,63	117,15	135,17	144,18	153,19
Unemployed	108,14	121,65	135,17	153,19	153,19	153,19
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2013	3.200					
2014	3.300					
2015	3.600					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2013	9.400					
2014	9.700					
2015	10.600					
Exemption in incidental income						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2013	21.000					
2014	21.000					
2015	23.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2015 - 30.06.2015	3.541,37					
01.07.2015 - 31.12.2015	3.709,98					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2012	7,8
2013	3,93
2014	10,11
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2013	800
2014	800
2015	880

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2013	800
2014	800
2015	880
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	9,00 %
In advance transactions	10,50 %
In rediscount transactions under TPL	10,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 14.12.2014.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
2015	1.702.138,00
Stamp duty rates and amounts (2015)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 35,00
Income statement	TRL 16,90
Annual income tax return	TRL 45,30
Corporate tax return	TRL 60,50
Value added tax and withholding tax returns	TRL 29,90
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 22,30

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2015)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 161.097	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 322.392	
For transfers conducted without any consideration	TRL 3.711	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 3.711	
Tax tariff (2015)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 200.000	1 %	10 %
For the next TRL 480.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.060.000	5 %	20 %
For the next TRL 1.900.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 3.640.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2015-30.06.2015 (TRL)	01.07.2015-31.12.2015 (TRL)
Gross minimum wage	1.201,50	1.273,50
Social security premium employee's contribution (14 %)	168,21	178,29
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	12,02	12,74
Income tax base	1.021,27	1.082,47
Income tax calculated (15 %)	153,19	162,37
Minimum living allowance (Single) (-)	90,11	90,11
Income tax to be withheld	63,08	72,26
Stamp duty (7,59 per thousand)	9,12	9,67
Total withholdings	252,43	272,96
Net minimum wage	949,07	1.000,54
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
2015	14.850,00	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2015-30.06.2015	1.201,50	7.809,90
01.07.2015-31.12.2015	1.273,50	8.277,90

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2015 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTürkiye
twitter.com/EY_Türkiye